

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

доцент _____ Ігор ГЕРУШ
« 31 » _____ 2022 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУС)

«АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

(курс за вибором)

підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальності	221 «Стоматологія»
Освітній рівень	«Магістр»
Курс навчання	I, II, III
Факультети	Стоматологічний
Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я	

Схвалено на методичній нараді кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я
протокол № 1 від «22» серпня 2022 року

Завідувач кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я
доцент _____ Ігор НАВЧУК

Схвалено предметною методичною комісією з дисциплін гігієнічного профілю
протокол № 1 від «30» серпня 2022 року

Голова предметної методичної комісії
проф. _____ Святослав ДЕЙНЕКА

Чернівці 2022 рік

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	Соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Мандрик-Мельничук Марія Вікторівна – д.і.н., професор кафедри, mandricescu@yahoo.com
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/sotsialnoyi-meditsini-ta-ooz/
Веб-сайт кафедри	http://ozo.bsmu.edu.ua/
E-mail	ozo@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Федьковича, 16
Контактний телефон	0673727145

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів	3,0
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Семінарські заняття	10
Самостійна робота	70
Вид підсумкового контролю	Залік

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

«Академічна доброчесність» передбачає опанування принципами етичного регулювання навчального процесу та наукової діяльності, які діють в Україні, в європейському освітньому просторі, загалом у світі, роллю академічної доброчесності у піднятті престижу українських ВНЗ, науковців, студентів, випускників з метою визнання їхніх досягнень в Україні та за кордоном; практичне засвоєння сукупності етичних принципів та окреслених міжнародним, українським законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою досягнення належного рівня довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень; формування потреби в неухильному дотриманні принципів академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками, студентами, тобто правил обов'язкового посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей, проєктів; дотримання норм законодавства, які регулюють авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; запровадження чіткого контролю та самоконтролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; закладення фундаменту для подальшого засвоєння студентами знань з профільних теоретичних і клінічних професійно-практичних дисциплін, що вивчаються відповідно до навчального плану, при підготовці індивідуальних творчих робіт, написанні тез, статей, наукових проєктів, виготовленні презентаційних матеріалів; розуміння основних питань використання міждисциплінарних підходів: медичних, філософських, соціологічних, психологічних у розв'язанні складних проблем сучасної медичної теорії та практики.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисципліни (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, заліку) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедауну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до графіку відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
всесвітня історія	анатомія, фізіологія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, біоетика, медична деонтологія, соціальна медицина, громадське здоров'я
історія України	
етика	
історія культури	
біологія	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1 **Метою** вивчення навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» є підготовка магістрів у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», зі спеціальності 221 «Стоматологія», які б володіли достатнім обсягом знань про сукупність етичних принципів і окреслених законом правил, якими мають керуватися усі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень; формування у студентів практичних навичок дотримання принципів академічної доброчесності.

6.2 Основними **завданнями навчальної дисципліни** «Академічна доброчесність» є:

- 1) ознайомлення із сукупністю етичних принципів та окреслених міжнародним, українським законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- 2) опанування принципами неухильного дотримання академічної доброчесності студентами, магістрантами, здобувачами наукових ступенів, науково-педагогічними та науковими працівниками;
- 3) формування у студентів навичок обов'язкового посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- 4) опанування принципами академічної доброчесності та протидії плагіату в контексті найкращих європейських практик;
- 5) формування свідомого ставлення до доброчесності як однієї з обов'язкових умов інтеграції української освіти та її досягнень у європейській освітній простір;
- 6) ознайомлення з новітніми методиками протидії плагіату Центру академічної доброчесності – консорціуму з понад 200 коледжів та університетів США;
- 7) закладення фундаменту для подальшого засвоєння студентами знань з профільних теоретичних і клінічних професійно-практичних дисциплін, що вивчаються відповідно до навчального плану, що передбачають викладання дисципліни з формуванням умінь застосовувати знання з дисципліни «академічна доброчесність» у процесі подальшого навчання, здійсненні наукових досліджень, навчанні в аспірантурі, докторантурі, а також у професійній діяльності.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати типові і складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

7.2. Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.
- Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

7.3. Фахові (спеціальні) компетентності:

- 1) ознайомлення з принципами етичного регулювання навчального процесу та наукової діяльності, які діють в Україні, в європейському освітньому просторі, загалом у світі, значенням академічної доброчесності у піднятті престижу українських ВНЗ, науковців, студентів, випускників з метою визнання їхніх досягнень в Україні та за кордоном;
- 2) опанування сукупністю етичних принципів та окреслених міжнародним, українським законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою досягнення належного рівня довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- 3) формування потреби в неухильному дотриманні принципів академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками, студентами, тобто правил обов'язкового посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей, проєктів; дотримання норм законодавства, які регулюють авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- 4) запровадження чіткого контролю та самоконтролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- 5) закладення фундаменту для подальшого засвоєння студентами знань з профільних теоретичних і клінічних професійно-практичних дисциплін, що вивчаються відповідно до навчального плану, при підготовці індивідуальних творчих робіт, написанні тез, статей, наукових проєктів, виготовленні презентаційних матеріалів;
- 6) розуміння основних питань використання міждисциплінарних підходів: медичних, філософських, соціологічних, психологічних у розв'язанні складних проблем сучасної медичної теорії та практики.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Академічна доброчесність» здобувач повинен:

8.1 Знати:

- сукупність етичних принципів та визначених законодавством в Україні, Європі та світі правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та впровадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень;
- новітні розробки в Україні та світі в галузі етичного регулювання освітнього процесу та наукової діяльності;
- диференціювати та аналізувати принципи академічної доброчесності;
- принципи міжнародного права медико-біологічної діяльності як майбутнього фахівця;
- правила практичного дотримання принципів академічної доброчесності;
- основні засади інтелектуальної власності, сутності плагіату та технік, які використовуються у світі з метою протидії зловживанням у сфері наукового пізнання..

8.2 Уміти:

- оперувати категоріями та доктринами;
- використовувати методи самонавчання;
- оцінювати рівень мотивації;
- постійно вдосконалювати свій освітній та загально культурний рівень;
- самостійно виконувати освітню та наукову діяльність;
- правильно працювати з джерелами та використовувати матеріали і напрацювання інших авторів, науковців у своїх роботах, правила цитування.

8.3 Демонструвати:

- глибоке розуміння суспільної і соціальної значущості дотримання принципів доброчесності, морально-етичної регламентації освітньої та наукової діяльності;
- здатність представляти результати своїх напрацювань публічно, вести дискусію і відстоювати власну позицію;
- негативне ставлення до плагіату, фактів порушення авторського права.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис дисципліни:

9.1. Конкретні цілі вивчення дисципліни.

9.1.1 знати сукупність етичних принципів і окреслених законом правил, якими мають керуватися усі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень;

9.1.2 уміти практично дотримуватися цих принципів при виконанні наукових проєктів, написанні статей, тез, кваліфікаційних робіт, самостійній підготовці творчих завдань;

9.1.3 мотивація студентів до застосування нових методик при опрацюванні джерел, навчальних матеріалів, роботі з порталами бібліотек для пошуку необхідної інформації;

9.1.4 розвиток прагнення до самоосвіти, самоконтролю, особистої унікальності.

Академічна доброчесність.

Академічна культура та академічна доброчесність як соціальний капітал та престиж сучасної освіти.

ТЕМА 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету.

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками. Використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. Academic Integrity (академічна порядність; академічна цілісність) через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних та моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).

ТЕМА 2. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів Сполучених Штатів Америки та країн, що входять до європейського освітнього простору.

Плагіат, як порушення авторського права та крадіжка інтелектуальної власності. Розуміння плагіату з античності. Encyclopedia Americana, в основі плагіату – присвоєння авторства певного твору; використання однакових тем та ідей є основою наукового дослідження та творчості, «запозичення» оригінального методу їх дослідження і опрацювання. Закон України «Про вищу освіту», «академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання». Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні. Університетські положення про запобігання плагіату.

Цінності та цілі вищої освіти. Дослідження щодо дотримання засад академічної доброчесності та виявів академічної нечесності в університетах. Дослідження Центру академічної порядності (*Center for Academic Integrity*) у США та інші. Соціологічні опитування, статистичні дані; порівняння даних опитувань в українських ВНЗ з європейськими та американськими. Висновки щодо рівня академічної культури та основних проявів академічної нечесності, які належить подолати в українських ВНЗ.

ТЕМА 3. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях життя: механізми і проблеми впровадження.

Поняття інтелектуальної власності (як аналогу до матеріальної власності) від доби Просвітництва до сьогодення. Інтелектуальна власність у постіндустріальному й інформаційному суспільстві. Авторське право: від першого закону про авторське право («Статут королеви Анни» в Англії у 1710 р. закріпив за автором виключне право на опублікування свого твору протягом 14 років) до сьогодні. Міжнародні договори із

забезпечення авторського права, чинні на території України: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (вперше прийнята 1886), Всесвітня конвенція про авторське право (прийнята в Женеві 1952 р.), Договір ВОІВ з авторського права (1996), Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (1961), Договір ВОІВ про виконання і фонограми (1996) тощо.

Українське законодавство про інтелектуальну власність (Закон України «Про авторське право та суміжні права» (2007); Закон України «Про вищу освіту» ст. 69 «Права інтелектуальної власності та їх захист»). Різноманіття об'єктів авторського права: наукові тексти, літературні твори, музичні твори, драматичні твори, твори образотворчого мистецтва, кінофільми і аудіовізуальні твори, архітектурні роботи, комп'ютерні програми тощо. Можливості й правила використання інтелектуальної власності: копіювання для особистого користування, цитування з належним покликанням на оригінал, фотокопіювання для дослідницького використання тощо. Концепція «суспільного надбання»: як можна використовувати оригінальні твори («На старому полі рік за роком зростає нове зерно; зі старих книг, во славу Бога, нам знання нове дано» (Джеффри Чосер, англійський поет XIV ст.)).

ТЕМА 4. Наукове мовлення. Робота з текстами та оформлення посилань на них. Культура спілкування у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.

Стилі сучасної української мови (науковий, діловий, художній, публіцистичний, розмовний); сфера застосування, мета, мовні засоби. Мовні засоби наукового стилю (підстилі: науково-популярний і науково-навчальний): використання наукових термінів, таблиць, схем; оперування абстрактними поняттями; використання цитат; логічна послідовність; однозначність; аргументованість викладу; уживання складених речень тощо. Усна й писемна форми наукового стилю. Наукова лексика; фахова мова (= підсистема мови, в якій використовують термінологію та інші лінгвістичні засоби, призначена для запобігання неоднозначності спілкування в конкретній предметній галузі (ДСТУ 3325-96)). Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування.

Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності («Моральний кодекс чи «корпоративні етичні програми» є збіркою моральних норм та настанов, що стимулюють прийняття певних рішень та виконання конкретних дій у стосунках з іншими людьми в рамках професійного середовища» (Герхард Зеха)). Кодекси професійної етики = формування корпоративних правил: від Клятви Гіппократа до сучасних професійних кодексів; їхні завдання та імперативи; гуманітарний вимір; балансування між мораллю та правом. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклади): Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України (2008); Етичний кодекс ученого України (2009), Кодекс наукової етики (проект, 2005); «Положення про професійну етику» Американської асоціації університетських професорів (1966, 1987 (зі змінами)) тощо. Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських вишів. Кодекси честі українських вишів. Формування партнерства «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» через нерозривність прав і обов'язків сторін. Моральне засудження чи юридичні наслідки порушення – що важливіше? («Важливим є не Кодекс честі як такий, а процес обговорення та зусилля, які докладаються для створення середовища академічної чесності та взаємної довіри» (Дерек Бок, президент Гарвардського університету, 1971–1991).

ТЕМА 5. Міждисциплінарний підхід до формування академічної комунікативної компетенції у студентів. Етичні аспекти університетських цінностей

Основні прояви академічної нечесності – табу в академічному світі: плагіат, заборонена допомога (одержання чи надання допомоги на іспиті, заліку, контрольній роботі, яка забороняється викладачем); використання підручників, посібників, довідкової літератури під час будь-якої з форм контролю, якщо це не передбачено її умовами; списування та передавання своєї роботи для списування іншим; передача та одержання відповідей перед іспитом; використання підставної особи для відповіді, іспиту тощо; подання результатів групової роботи, якщо роботу замість групи виконала одна особа; подача як своєї роботи, написаної іншою особою; написання роботи на замовлення; підробка результатів дослідження; хабарництво. Методи запобігання академічної нечесності; моральний осуд. Західний досвід покарання за нечесність: від перездачі іспиту, переслуховування курсу і переписування роботи до відрахування з навчального закладу. Як розв'язати дилему: покарання чи пояснення, обговорення і створення умов для недопущення у майбутньому?

Плагіат, списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань як неприйнятні порушення для цивілізованого суспільства, в яких працюють стандарти та етичні норми. Академічна доброчесність – це не лише про якість освіти, а про її вплив на те, яких громадян виховує система вищої в країні, які цінності закладаються під час навчання в університеті та яким є «секрет успіху» в суспільстві. Чи це важка і наполеглива праця, яка допомагає досягати успіхів як окремому індивіду, так і країні в цілому, чи це обман, шахрайство та сумнівна спритність, які потім стають нормами суспільних відносин і тягнуть країну на дно.

Буковинський державний медичний університету - один з провідних ВНЗ України, які беруть участь в Проєкті сприяння доброчесності в Україні. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Залік

Перелік питань для заліку

1. Розкрити зміст поняття «академічна доброчесність». Значення дотримання принципів «академічної доброчесності» в освітній, науково-педагогічній та творчій діяльності.
2. Методика контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.
3. Авторське право: сутність, значення, використання в освіті, науці та мистецтві. Форми порушення авторського права та наслідки. Законодавче регулювання авторського права в світі та Україні.
4. Академічна культура і етика у закладі вищої освіти. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних і моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).
5. Інтелектуальна свобода.
6. Плагіат в освіті: форми крадіжки інтелектуальної власності.
7. Програми, які використовуються в світі з метою запобігання (виявлення) плагіату в освіті та науці.
8. Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні. Іміджеві наслідки цього негативного явища для українських студентів, науковців, фахівців.
9. Академічна культура в університеті: дослідження Центру академічної доброчесності у США.
10. Інтелектуальна власність у постіндустріальному та інформаційному суспільстві.

11. Історичні аспекти виникнення авторського права.
12. Українське законодавство про інтелектуальну власність.
13. Закон України «про вищу освіту» про права інтелектуальної власності та їх захист. Різноманіття об'єктів авторського права (наука, література, музика, драматургія, живопис, кіно, ІТ-програмування).
14. Академічна доброчесність і користування інтернет-ресурсами, сайтами, порталами, електронними виданнями.
15. Наукове мовлення: сутність, вимоги, значення. Мовні засоби наукового стилю.
16. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації.
17. Академічне письмо. Основні підходи до написання наукової роботи (есе, тези, стаття).
18. ДСТУ – стандарти при оформленні кваліфікаційних та наукових робіт.
19. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклади): Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України (2008); Етичний кодекс ученого України (2009), Кодекс наукової етики (проект, 2005); «Положення про професійну етику» Американської асоціації університетських професорів (1966, 1987 (зі змінами)) тощо.
20. Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських вишів.
21. Кодекси честі українських вишів. Формування партнерства «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» через нерозривність прав і обов'язків сторін. Моральне засудження чи юридичні наслідки порушення – що важливіше

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

№	Назви тем	Кількість годин				
		Усього	У тому числі			
			Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ						
Академічна культура та академічна доброчесність як соціальний капітал та престиж сучасної освіти.						
1	Тема 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету	4	2	2		
2	Тема 2. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів США та країн, що входять до європейського освітнього простору.	4	2	2	20	
3	Тема 3. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження	4	2	2	14	
4	Тема 4. Наукове мовлення. Робота з текстами та	4	2	2	20	

	оформлення посилань на них. Культура спілкування (комунікації) у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.					
5	Тема 5. Міждисциплінарний підхід до формування академічної комунікативної компетенції студентів. Етичні аспекти університетських цінностей. Практичне впровадження принципів академічної доброчесності в Буковинському державному медичному університеті.	4	2	2	10	
	Індивідуальна робота (за наявності)					6
	Усього годин	20	10	10	64	
	Кредитів ЄКТС 3,0					
	Усього годин за дисципліну:	90	10	10	64	6

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№	Назва теми	Кількість годин
Залік. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ		
1	Тема 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету	2
2	Тема 2. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів США та країн, що входять до європейського освітнього простору.	2
3	Тема 3. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження	2
4	Тема 4. Наукове мовлення. Робота з текстами та оформлення посилань на них. Культура спілкування (комунікації) у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.	2
5	Тема 5. Міждисциплінарний підхід до формування академічної комунікативної компетенції студентів. Етичні аспекти університетських цінностей. Практичне впровадження принципів академічної доброчесності в Буковинському державному медичному університеті.	2
Усього годин за дисципліну		10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин
Залік. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ		
1	Тема 1. Загальна характеристика курсу «Академічна доброчесність», її основні дефініції, значення, прикладний характер. Дотримання принципів «академічної доброчесності» як одна з умов інтеграції української освіти та науки в європейський освітній простір	2
2	Тема 2. Типи та форми прояву плагіату у науці, освіті, культурі, ІТ-технологіях. Іміджеві, моральні, економічні наслідки використання плагіату. Практика дотримання принципів академічної доброчесності	2

	та протидії поширенню плагіату в ЗВО Європи, Америки, тощо.	
3	Тема 3. Поняття «інтелектуальна власність» : юридичні, морально-етичні, економічні, іміджеві аспекти. Нормативно-правове регулювання авторського права. Методика формування академічної культури: міжнародний досвід та ЗВО України. Робота над підготовкою наукового есе, тез, презентацій, статей.	2
4	Тема 4. Формування комунікативних навичок як невід’ємної складової академічної культури. Публічний виступ та методика підготовки до нього. Самопрезентація в освіті та науці. Розробка кодексів професійної етики в ЗВО.	2
5	Тема 5. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Організація роботи з каталогами звичайних та електронних бібліотек, пошукові системи, методика пошуку необхідних наукових видань для написання студентських дослідних робіт та проектів	2
Усього годин за дисципліну		10

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Назва теми	Кількість годин
Залік. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ		
1	Тема 2. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Закон України «Про вищу освіту», «академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання». Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні. Університетські положення про запобігання плагіату. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів США та країн, що входять до європейського освітнього простору. Цінності та цілі вищої освіти на Заході. Дослідження щодо дотримання засад академічної доброчесності та виявів академічної нечесності в університетах. Дослідження Центру академічної порядності (<i>Center for Academic Integrity</i>) у США та інші.	20
2	Тема 3. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Міжнародні договори із забезпечення авторського права, чинні на території України: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (вперше прийнята 1886), Всесвітня конвенція про авторське право (прийнята в Женеві 1952 р.), Договір ВОІВ з авторського права (1996), Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (1961),	14

	Договір ВОІВ про виконання і фонограми (1996) тощо. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження Різноманіття об'єктів авторського права: наукові тексти, літературні твори, музичні твори, драматичні твори, твори образотворчого мистецтва, кінофільми і аудіовізуальні твори, архітектурні роботи, комп'ютерні програми тощо. Можливості й правила використання інтелектуальної власності: копіювання для особистого користування, цитування з належним покликання на оригінал, фотокопіювання для дослідницького використання тощо	
3	Тема 4. Наукове мовлення. Робота з текстами та оформлення посилань на них. Культура спілкування (комунікації) у традиції академічної доброчесності. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Практичне опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування (підготовка есе, тез, доповіді). Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення. Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських вишів. Кодекси честі українських вишів.	20
4	Тема 5. Міждисциплінарний підхід до формування академічної комунікативної компетенції студентів. Практична робота на тему: «Що важливіше: покарати чи пояснити, обговорити і створити умови для недопущення у майбутньому?»	10
	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та напрацювання практичних навичок	64
	Виконання індивідуального дослідного завдання за обраною темою	6
Усього годин за дисципліну		70

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Скласти перелік проявів та форм академічної доброчесності.
2. Навести приклади з досвіду західних університетів методи покарання за нечесність.
3. Пробне написання наукового есе, наукових тез, доповіді. Алгоритм виконання з дотриманням принципів академічної доброчесності.
4. Правила оформлення посилань на різні типи джерел: український та західний досвід. Практична робота студентів.
5. Пошукова робота з каталогами і бібліотеці, складання списку літератури по певній тематиці
6. Написання есе «Порушення авторського права в Україні»: прояви, форми і наслідки.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Розкрити зміст поняття «академічна доброчесність». Значення дотримання принципів «академічної доброчесності» в освітній, науково-педагогічній та творчій діяльності.
2. Методика контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

3. Авторське право: сутність, значення, використання в освіті, науці та мистецтві. Форми порушення авторського права та наслідки. Законодавче регулювання авторського права в світі та Україні.
4. Академічна культура і етика у закладі вищої освіти. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних і моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).
5. Інтелектуальна свобода.
6. Плагіат в освіті: форми крадіжки інтелектуальної власності.
7. Програми, які використовуються в світі з метою запобігання (виявлення) плагіату в освіті та науці.
8. Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні. Іміджеві наслідки цього негативного явища для українських студентів, науковців, фахівців.
9. Академічна культура в університеті: дослідження Центру академічної доброчесності у США.
10. Інтелектуальна власність у постіндустріальному та інформаційному суспільстві.
11. Історичні аспекти виникнення авторського права.
12. Українське законодавство про інтелектуальну власність.
13. Закон України «про вищу освіту» про права інтелектуальної власності та їх захист. Різноманіття об'єктів авторського права (наука, література, музика, драматургія, живопис, кіно, ІТ-програмування).
14. Академічна доброчесність і користування інтернет-ресурсами, сайтами, порталами, електронними виданнями.
15. Наукове мовлення: сутність, вимоги, значення. Мовні засоби наукового стилю.
16. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації.
17. Академічне письмо. Основні підходи до написання наукової роботи (есе, тези, стаття).
18. ДСТУ – стандарти при оформленні кваліфікаційних та наукових робіт.
19. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклади): Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України (2008); Етичний кодекс ученого України (2009), Кодекс наукової етики (проект, 2005);
20. «Положення про професійну етику» Американської асоціації університетських професорів (1966, 1987 (зі змінами)) тощо.
21. Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських вишів.
22. Кодекси честі українських вишів. Формування партнерства «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» через нерозривність прав і обов'язків сторін. Моральне засудження чи юридичні наслідки порушення – що важливіше

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ЗАЛІКУ

Залік з академічної доброчесності проводиться у формі комплексної залікової контрольної роботи, яка складається з трьох теоретичних питань, на які студенти повинні дати розгорнуту відповідь, четвертого завдання, що передбачає знання термінології з історії медицини, п'ятого – тестових завдань. Контрольна проводиться на останньому семінарському занятті і оцінюється за системою, яка діє стосовно оцінки роботи студента на семінарському занятті.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Система організації навчального процесу як технологія ECTS включає:

- вивчення навчальних дисциплін (проходження практик), структурованих на дисципліні як задокументовані, логічно завершені частини навчальної програми, що реалізуються за допомогою відповідних форм організації навчального процесу і закінчуються підсумковим контролем;
- впровадження кредитів ECTS (ЄКТС) як одиниць виміру навчального навантаження студента, необхідного для засвоєння навчальної дисципліни;

Кредити (Credit) призначаються кваліфікаціям або навчальним програмам в цілому, а також їхнім навчальним (освітнім) компонентам (таким як: залік, навчальні курси, курсова робота, виробнича практика та лабораторна робота).

Кредит включає усі види робіт студента, передбачені у затвердженому індивідуальному плані: аудиторну, індивідуальну, самостійну роботу. Один кредит ECTS становить 30 (36) академічних годин.

- здійснення зарахування кредитів студентам зі складових навчального плану (навчальних дисциплін, практик, курсових та кваліфікаційних робіт) на підставі отримання позитивних оцінок підсумкового контролю. Встановлення кредитів студентам здійснюється у повному обсязі відповідно до кредитів, встановлених навчальній складовій, і лише після повного їх виконання;
- відсутність у графіку навчального процесу екзаменаційних сесій, адже здійснюється контроль засвоєння студентом дисципліни;
- застосування декількох шкал оцінювання, включаючи рейтингову шкалу оцінювання ECTS, які конвертуються одна в одну за певними правилами.

18.ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності, методика та критерії оцінювання під час проведення підсумкового контролю, оцінювання з дисципліни в цілому).

Система організації навчального процесу як технологія ECTS включає:

- вивчення навчальних дисциплін (проходження практик), структурованих як задокументовані, логічно завершені частини навчальної програми, що реалізуються за допомогою відповідних форм організації навчального процесу **і закінчуються заліком;**
- впровадження кредитів ECTS (ЄКТС) як одиниць виміру навчального навантаження студента, необхідного для засвоєння навчальної дисципліни;

Кредити (Credit) призначаються кваліфікаціям або навчальним програмам в цілому, а також їхнім навчальним (освітнім) компонентам (таким як: навчальні курси, курсова робота, виробнича практика та лабораторна робота).

Кредит включає усі види робіт студента, передбачені у затвердженому індивідуальному плані: аудиторну, самостійну, підготовку до державної атестації, складання ліцензійних інтегрованих іспитів „Крок1” і „Крок 2”, практично орієнтованого державного іспиту, виробничу практику, виконання курсових робіт тощо. Один кредит ECTS становить 30 (36) академічних годин.

- здійснення зарахування кредитів студентам зі складових навчального плану (навчальних дисциплін, практик, курсових та кваліфікаційних робіт) на підставі отримання позитивних оцінок підсумкового(-их) контролю(-ів). Встановлення кредитів студентам здійснюється у повному обсязі відповідно до кредитів, встановлених навчальній складовій, і лише після повного їх виконання;

- відсутність у графіку навчального процесу екзаменаційних сесій, адже здійснюється контроль засвоєння студентом навчальної дисципліни;
- застосування декількох шкал оцінювання, включаючи рейтингову шкалу оцінювання ECTS, які конвертуються одна в одну за певними правилами.

Оцінювання

Оцінка визначається на підставі суми оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (ПК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати під час вивчення дисципліни, становить 200, у тому числі:

за поточну навчальну діяльність (семінарські заняття) – 190 балів;

за індивідуальну роботу – 10 балів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Під час оцінювання засвоєння кожної теми дисципліни студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати *оцінку з кожної теми*. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у дисципліні.

Поточна навчальна діяльність	Кількість балів
Тема 1	5/38
Тема 2	5/38
Тема 3	5/38
Тема 4	5/38
Тема 5	5/38
Разом	190
Виконання індивідуального завдання	10
Разом сума балів за поточну навчальну діяльність	200
Всього сума балів за дисципліну	200

При засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали:

Традиційна оцінка	Бали
«5»	38
«4»	31,5
«3»	25
«2»	0

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у дисципліні. Студент допускається до підсумкового контролю при виконанні умов навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше:

Кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість заліків їх номери	Кількість оцінюваних тем	Конвертація у бали традиційних оцінок					Бали за виконання індивідуального завдання	Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки						
			«5»	«4»	«3»	«2»			
90/3,0	2 (№№ 1-5)	5	38	31,5	25	0	10	125	

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у дисципліні з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу та дорівнює 200 балам (38 балів x 5 тем=190+10 б. за індивідуальну роботу=200 балів).

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. **В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 190 балів.**

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового контролю.

Підсумковий контроль (ПК)

Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення усіх тем дисципліни на останньому контрольному занятті.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні дисципліни набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав *не менше 125 балів*.

Оцінювання дисципліни

Оцінка за дисципліну визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни

Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх тем дисципліни (сума балів за усі теми дисципліни ділиться на кількість тем дисципліни).

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового контролю).

Оцінка з дисципліни вноситься екзаменатором до «Відомості обліку успішності» (Форма № Н-5.03-1), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів», «Індивідуального навчального плану студента» та «Залікової книжки».

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за шкалою ECTS та за чотирибальною (традиційною) шкалою

Бали з дисциплін незалежно конвертуються як у чотирибальну шкалу, так і у шкалу ECTS.

Бали шкали ECTS у чотирибальну шкалу НЕ КОНВЕРТУЮТЬСЯ і навпаки.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються **кафедрою** у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижче наведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання дисципліни. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б однієї теми з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з дисципліни, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення дисципліни.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала є незалежними.

200-бальна та чотирибальна шкали характеризують фактичну успішність кожного студента із засвоєння навчальної дисципліни. Шкала ECTS є відносною, порівняльною, рейтинговою, яка встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Тому оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» - оцінці «добре» тощо. Як правило, при конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою.

N.B. Оцінювання поточної навчальної діяльності, контролю та дисципліни в цілому здійснюється відповідно до «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів Буковинського державного медичного університету в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу» (схваленої рішенням Вченої ради від 29 травня 2014 року, протокол № 9).

19.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності (у рамках діяльності Проекту сприяння академічній доброчесності – SAIP, що впроваджується Американською Радою з міжнародної політики. Упорядники: В. Бахрушин та Є. Николаєв.
2. Сазик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiyachi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>
3. Стадний Є. Деякі рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах. URL: <http://www.saiup.org.ua/resursy/rekomendatsiyishhodovprovadzheniya-etychnyh-kodeksiv-v-ukrayinskyh-vyshhyh-navchalnyhzakladah/>
4. Етичний кодекс ученого України. URL: <https://www.znu.edu.ua/etychnyj-odexuchenogo-Ukrajiny.pdf>
5. Закон України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.) ст. 42 «Академічна доброчесність» URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>

Допоміжна:

1. Academic Conduct Policy. Harvard University Graduate School of Design Resource Center. URL: <http://www.gsd.harvard.edu/resources/academic-conduct/>
2. Academic Integrity Violations: The UC San Diego Response. URL: http://www.math.ucsd.edu/~sncurry/142b_w17/Sanctioning-Guidelines.pdf
3. Avoiding Plagiarism, Self-plagiarism, and Other Questionable Writing Practices: A Guide to Ethical Writing. URL: <https://ori.hhs.gov/avoiding-plagiarism-self-plagiarism-and-other-questionable-writing-practices-guide-ethical-writing>
4. Definitions and Examples of Academic Misconduct. The Center of Student Conduct University of California, Berkley. URL: <http://sa.berkeley.edu/conduct/integrity/definition>
5. Ian Smith, Tom Hamilton. Ethical behavior of all actors in education - Volume 3 of Publications of the Council of Europe Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education (ETINED). URL: <https://rm.coe.int/16806d2b6f>

19.1 Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
2. Европейская база данных «Здоровье для всех» www.euro.who.int/ru/home
3. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
4. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
5. Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
6. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
7. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
8. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
9. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
10. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
11. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com...

20.УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

д.і.н., проф. М.В. Мандрик-Мельничук